

# Dziennik Zachodni

Nr. 5 (320)

X-22335

Katowice, sobota dnia 5 stycznia 1946 r.

Rok II

## Przemówienie Prezydenta Trumana do narodu amerykańskiego

# Rok 1946-ty rokiem decydującym dla Stanów Zjedn.

## Ustali on ich strukturę gospodarczą na wiele lat

Prezydent Stanów Zjednoczonych, Truman, wygłosił w czwartek wieczorem do narodu amerykańskiego 30-to minutowe przemówienie, transmitowane przez wszystkie radiostacje na terenie USA, oraz nadane przez obsługę telewizyjną. — Według obliczeń prasy amerykańskiej, przemówienia prezydenta Trumana słuchało co najmniej — 40 milionów obywateli amerykańskich.

Waszyngton. Prezydent wezwał obywateli amerykańskich do poparcia projektów rządowych przedłożonych kongresowi, który, jak się wyraził, traktuje je z rozpaczą i powolnością. Z 32 projektów ustaw rządowych, jakie przedłożono kongresowi do zatwierdzenia, uchwalił on zaledwie 5. Główne partie polityczne w Stanach Zjednoczonych zbyt wiele poświęcają uwagi mającym się odbyć w roku bieżącym wyborom do Izby ustawodawczej, zaniedbując rozwiązanie najważniejszych problemów, jakie stanęły przed USA, po zakończeniu wojny. Wskutek zaognionej sytuacji w przemyśle amerykańskim, w którym zaostrzają się spory pomiędzy pracodawcami i związkami zawodowymi, może dojść w najbliższej przyszłości do strajków, obejmujących około 1 milion pracowników, zatrudnionych w najważniejszych działach przemysłu, a mianowicie w przemyśle stalowym, elektrycznym i samochodowym.

Przemówienie prezydenta Trumana obracało się głównie wokół we-

wewnętrznych spraw gospodarczych. Według opinii Trumana, rok 1946 będzie rokiem decydującym w dziejach Stanów Zjednoczonych, wymagającym szybkich i zdecydowanych posunięć. W roku 1946 będą ustalone na wiele lat podstawy struktury gospodarczej USA. Kongres amerykański, który wywiązał się dobrze ze swoich prac o charakterze międzynarodowym, ratyfikując kartę Narodów Zjednoczonych, zapewniając udział Stanów Zjednoczonych w międzynarodowej organizacji bezpieczeństwa, w międzynarodowej organizacji żywnościowej, w międzynarodowym układzie monetarnym, zlekceważył w dziwny sposób przedłożone mu ustawy o zasadniczym znaczeniu dla życia wewnętrznego.

Truman zwrócił uwagę obywateli amerykańskich na wielką wagę, jaką posiada dla USA kwestia pełnego zatrudnienia wszystkich obywateli i najwyższego wyzyskania możliwości produkcyjnych przemysłu. Po kapitulacji Japonii pełna produkcja przemysłu, przedstawione-

go na stopę pokojową stała się dla USA kwestią życia i śmierci. Da to możliwość stworzenia takich warunków, w których każdy, kto chce znaleźć zatrudnienie i będzie zarabiał dostatecznie, by mógł żyć na znośnej stopie. Przedłożona przez rząd ustawa o pełnym zatrudnieniu, została zatwierdzona jedynie przez kongres, podczas gdy Izba Reprezentantów wniosła do niej poprawki tego rodzaju, iż pozbawiona ona została swego zasadniczego znaczenia.

Drugim najważniejszym problemem w USA jest sprawa zwiększenia się liczby strajków, które mogą w swej konsekwencji doprowadzić do ruiny całego systemu gospodarczego. Prezydent Truman wezwał obywateli amerykańskich do wywarcia wpływu na swych przedstawicieli w kongresie, aby przyspieszyli uchwalenie ustawy, przewidującej interwencję rządową w zatargach pomiędzy związkami zawodowymi i pracodawcami, co przychyliło by się niewątpliwie do zapobieżenia wielu strajkom.

Inna ustawa przedłożona przez rząd do zatwierdzenia kongresowi, jest ustawa przewidująca ubezpieczenie obywateli amerykańskich od bezrobocia. W celu niedopuszczenia do inflacji lub deflacji, rząd projektuje powołanie specjalnego urzędu kontroli cen. Dalszym projektem rządowym jest ustawa regulująca minimalne zarobki pracowników, oraz projekt powołania do życia komisji rządowej do dozoru warunków pracy w zakładach przemysłowych.

Zdaniem Trumana, dla usunięcia obecnego głodu mieszkaniowego w USA, potrzebna jest budowa 5 milionów nowych mieszkań, przy czym dużą rolę, obok inicjatywy prywatnej odegrać tu winna inicjatywa rządowa.

W zakończeniu swego przemówienia Truman zapewnił naród amerykański, iż o działalności kongresu w sprawach międzynarodowych powie więcej w dorocznym orędziu, jakie wygłosi w połowie stycznia.

Piątkowe doniesienia radia nowojorskiego stwierdziły, iż reakcja partii politycznych w Stanach Zjednoczonych na przemówienie prezydenta Trumana jest różna. Mowa Trumana spotkała się z życzliwym zasadniczo przyjęciem przez partię demokratyczną, natomiast przez członków partii republikańskiej

uważana jest za przyznanie się partii większości (tj. demokratycznej) do niepowodzeń w dziedzinie rozwiązywania problemów wewnętrznych.

## Po wstępnym sukcesie...

Nadzwyczajna Komisja Rządowa dla usprawnienia transportu, doprowadziła po sześciu tygodniach pracy do tego, że codziennie ze Śląska odchodzą 52 pociągi węglowe. Jest to ilość ustalona na konferencji kolejowej, zwołanej z inicjatywy Katowickiej Dyrekcji P. K. P. w sierpniu, w momencie przejmowania zarządu kolei od władz radzieckich.

Wynik ten jest pocieszający, ale jest tylko nadrobieniem zapóźnienia, powstałego w miesiącach jesiennych. Pociągi węglowe jadą w cały kraj, przy czym realizowane jest hasło zaopatrzenia w węgiel kolei, które pracowały ostatnio właściwie bez zerw, z obawą unieruchomienia parowozów, co przy mrozach groziło tak poważnymi uszkodzeniami lokomotyw, że cały transport kolejowy znalazł się w poważnym niebezpieczeństwie.

Jednakże osiągnięcia dotychczasowe nie powinny być niczym innym, jak tylko wstępem do takiego usprawnienia transportu, którego oczekuje życie gospodarcze od dawna. Zdobycie takich czy innych rezerw węgla przez poszczególne dyrekcje powinno być bezzwłocznie wykorzystane dla zwiększenia elastyczności transportu. Tego wymaga nie tylko przemysł energetyczny zasilający miasta i fabryki krajowe w prąd, ale i najważniejszy przemysł kluczowy, jakim jest hutnictwo, sytuacja zaś w tej dziedzinie nie jest obecnie pomyślna.

Hutnictwo jest najpoważniejszym krajowym odbiorcą węgla, a jednocześnie dostawcą surowców dla przemysłu metalowego, materiałów dla odbudowy zniszczonych wojennych i narpaw taboru kolejowego, torów, zniszczonych mostów itd. Od jego produkcji zależy także odbudowa portów, które są czynnikiem pierwszorzędnej znaczenia dla rozwoju naszego handlu zagranicznego.

Tymczasem, mimo iż rozlokowane w większości na terytorium zagłębia węglowego, huty nasze zmagają się ciągle nie tylko z trudnościami transportowymi, lecz także z niemożnością odpowiednich dostaw węgla.

Użycie złych gatunków węgla powoduje obniżenie produk-

# Niemcy i Japonia przygotowały wojnę bakteriologiczną

## Skuteczne sposoby obrony wynalazły jednak U.S.A. i Anglia

Londyn. Rząd brytyjski opublikował oświadczenie w sprawie zarządzeń przeciwko wojnie bakteriologicznej która była przygotowywana jeszcze przed 1939 r. przez Japonię i Niemcy, prowadzące szereg badań naukowych nad możliwością i sposobami zastosowania bakterii przy niszczeniu nieprzyjacielskich narodów.

Według tego oświadczenia już przed rokiem 1939 rząd niemiecki i japoński nakazywał i popierał przeprowadzanie specjalnych badań naukowych nad możliwością użycia bakterii do szerzenia choroby i śmierci wśród armii nieprzyjacielskich i ludności cywilnej.

Równolegle z badaniami niemiecko-japońskimi posuwała się jednak działalność Wielkiej Brytanii, która przystąpiła do pracy nad wykryciem sposobów przeciwdziałania wojnie bakteriologicznej.

### Noworoczne życzenia min. H. Minca dla Śląska

Warszawa. (M. W.). — Minister Przemysłu Hilary Minc, raimo nawału zajęć państwowych oraz sesji Krajowej Rady Narodowej, przyjął warszawskiego przedstawiciela „Dziennika Zachodniego”, red. Mariana Wojdyłło, któremu złożył następujące oświadczenie:

Życzę szczęśliwego Nowego Roku i wydajnej, owocnej pracy ludzkiej pracy na Śląsku — robotnikom, inżynierom, technikom. Życzę szczęśliwego Nowego Roku tym wszystkim, którzy swą ciężką pracą wykuwają na Śląsku podstawy potęgi gospodarczej Polski.

(—) HILARY MINC.

cznej. Jeden z przedstawicieli W. Brytanii udał się wówczas do Stanów Zjednoczonych ze specjalną misją, której zadaniem było zapewnienie w tej dziedzinie pomocy Stanów Zjednoczonych, jako kraju zagrożonego również wojną bakteriologiczną.

Misja powiodła się i już od roku 1942 oba kraje łącznie z Kanadą pracowały nad środkami obrony w wojnie bakteriologicznej.

Jak wynika z raportu brytyjskiego, zdolano opracować sposoby, pozwalające na dostatecznie skuteczną obronę w razie zaatakowania kraju bronią bakteriologiczną, która mogłaby się okazać w swych skutkach jeszcze straszniejszą, aniżeli broń atomowa.

Londyn. Jednym z głównych tematów prasy angielskiej jest działalność Wielkiej Brytanii w dziedzinie wynalezienia środków obronnych na wypadek zastosowania przez Niemcy i Japonię opracowywanej i przygotowywanej od dłuższego czasu broni bakteriologicznej.

„Daily Herald” pisał, iż znówu ujawnił się cały ogrom niebezpieczeństwa, jakie groziło — sojusznikom w razie zastosowania przez wrogów środków wojny bakteriologicznej, gdyby Wielka Brytania, Stany Zjednoczone i Kanada nie pracowały od samego początku nad wynalezieniem środków, przeciwdziałających broni bakteriologicznej. Praca sojuszników, prowadzona od dłuższego czasu, przeciwdziałała broni, która mo-

głaby się stać jedną z największych okropności tej wojny. Możliwość wojny bakteriologicznej — podkreśla „Daily Herald” — była bardzo bliska i o wiele brakuwało do tego, aby z koszmaru i fantazji stała się ona tragiczną rzeczywistością na wzór bomby atomowej.

Kontrola przygotowań do wojny bakteriologicznej — pisał dalej ten sam dziennik — jest bardzo trudna, niż kontrola produkcji bomby atomowej i w tym zawiera się jedno z głównych niebezpieczeństw, grozących światu

w razie wybuchu nowej wojny. Jeden jest tylko program działania przeciwko wojnie, w której, obok bomby atomowej byłaby zastosowana broń bakteriologiczna. Program ten obejmuje takie podstawowe zasady współpracy międzynarodowej, jak wzajemne zaufanie i poszanowanie integralności państw, zapewnienie możliwości pokojowej współpracy naukowej oraz świadomość, iż wojna nigdy nie będzie w stanie rozwiązać problemów istotnych i po większy tylko ogólną nędzę i zamieszanie.

## Porozumienie trzech mocarstw rozwiąże trudności w Persji

Londyn. Prasa angielska omawiając przesilenie w Persji pisze, iż obecny rząd perski cechuje w pierwszym rzędzie niestałość i brak odpowiedniej postawy wobec ostatnich wydarzeń.

„Times” wyraża pogląd, iż dla utrzymania ustroju i niepodległości Persji leżą w interesie tych mocarstw również dobrze, jak w interesie Persji.

Londyn. Rząd brytyjski zwrócił się do rządu perskiego z pytaniem, czy zgodzi się on na wyśłanie do Persji specjalnej komisji, składającej się z przedstawicieli

Unii Związku Radzieckiego, Ameryki i Anglii.

W kołach dobrze poinformowanych przypuszcza się, że praca tej komisji wyjaśni wiele spornych problemów, które istnieją na terenie Persji, a w których zainteresowane są wielkie mocarstwa.

### Przed wyborami we Włoszech

Rzym. Rząd włoski omawiał wczoraj projekt przeprowadzenia wyborów samorządowych w marcu bieżącego roku. Według projektu wybory będą proporcjonalne, w zależności od ilości mieszkańców poszczególnych miast. Rząd odrzucił jednakże decyzję co do ogłoszenia przymusu głosowania w wyborach, pozostawiając ją do czasu zwołania Zgromadzenia Narodowego.



eji wielkich pieców przeciętnie o 13 proc. Jest to współczynnik tak wielki, że nie można nad tą sprawą przechodzić jedynie z biernym stwierdzeniem istniejących trudności.

Poza wysyłaniem węgla dla kolei należy bezzwłocznie znaleźć środki, które pozwolą na racjonalną gospodarkę hut. W pierwszej połowie grudnia dostawy węgla dla hutnictwa, nawet bez zwracania uwagi na jego jakość, były tak małe, że zaszła konieczność wygaszenia paru wielkich pieców na Śląsku i unieruchomienia całej huty w Częstochowie („Katarzyna”). Konferencja między przedstawicielami Centrali Dostaw Hutniczych i Centrali Zbytu Węgla doprowadziła do chwilowego załagodzenia sytuacji, jednakże dotychczas nie wiadomo o środkach radykalnych, które muszą być zastosowane.

Najbliższe lata mają przynieść poważne zmiany techniczne i organizacyjne w hutnictwie aparacie produkcyjnym. Też wymaga harmonijnego rozwoju dzwiniącego się ze zniszczeń wojennych kraju. Zanim to nastąpi, trzeba wykorzystać do maksimum obecne możliwości produkcyjne.

Przewiduje się, że niemiecka produkcja hutnicza po demontażu zakładów przemysłowych przeznaczonych na odeszkodowanie, ma wynieść 5 milionów ton stał i rocznie. Produkcja polska według badań min. Minca ma wynieść 2 miliony ton stałi rocznie. Żeby osiągnąć ten skromny poziom, potrzebna olbrzymia ilość węgla, który będzie tym łatwiejszy do polonowania, im większy będzie wkład przemysłu w górnictwo i transport w tę okolicę.

Unieruchomienie paru wielkich pieców nie jest dziś w Europie niczym nadzwyczajnym. We Francji musiano zrobić to samo w listopadzie, ponieważ zawiodły przyrządzone z zagłębia Ruhry dostawy węgla i koks.

Nasza sytuacja jest jednak o tyle paradoksalna, że podobne zjawisko zachodzi w basenie węglowym. Skoro już do tego doszło, to należy dolożyć wszystkich wysiłków aby ten stan rzeczy zlikwidować jak najszybciej. Jednocześnie otwiera się wdzięczne pole do działania Nadzwyczajnej Komisji Rządowej dla opracowania i wprowadzenia w życie planu stałej i radykalnej poprawy. (wer)

# Przedstawiciele Polonii z za Oceanu na Śląsku

Co mówi sen. Nowak o stanowisku Polski w opinii amerykańskiej

Katowice. W obiedzie dookoła Polski, przybyli na Śląsk przedstawiciele Polonii Amerykańskiej i Kanadyjskiej. Ze Stanów Zjednoczonych przybyli senator stanu Michigan, Nowak, poseł do legislatury stanu Michigan, Klein, red. Podolski, prof. Kaczmarek, komentator radiowy Kantor i red. Pajewski. Z Kanady przybyli prezes Gadowski i red. Dutkiewicz.

Przed południem goście udali się na zwiedzenie huty „Pokoje”, po której oprowadzał ich dyr. Stasiowski i mgr. Librowicz z CZPH.

W hucie dokonano licznych zdjęć fotograficznych i filmowych. Polacy z za Oceanu byli zdumieni widokiem, wkładanym w odbudowę polskiego życia gospodarczego, stwierdzając, że o tej pracy nie wie się wiadomo w Ameryce, gdzie znane wpływy ma propaganda, prowadzona przez plk. Matuszewskiego.

Poseł Klein podziwiał zatrudnienie kobiet, które nie lękają się ciężkiej pracy. Red. Dutkiewicz opowiadał o życiu emigracji polskiej w Kanadzie, gdzie przybyłe polscy pracownicy przez lata całe nad karczowaniem nieprzebranych lasów, a potem cierpieli wskutek bezrobocia aż do czasu wojny. Obecnie pragną powrócić do Polski i wziąć udział w kolonizowaniu ziem odzyskanych.

Po powrocie z Nowego Bytomia, delegacji Polonii Amerykańskiej udali się do wojewody gen. Zawadzkiego. Sen. Nowak imieniem obecnych przeprowadził rozmowę z gen. Zawadzkim, stwierdzając na wstępie, że Polacy w Ameryce zbyt mało wiedzą o tym, co się obecnie w Polsce robi.

Opinia amerykańska, poza częścią kapitalistów, nie była do Polski dobrze nastawiona przed wojną, uważając nasz kraj za siedlisko niepokojów. Obecnie opinia ta czeka na obniżenie się Polski powojennej. Jeżeli będzie ona czynnikiem pracy i pokoju, znajdzie pełne poparcie — jeżeli zaś miała by się stać źródłem niepokojów w Europie, to nie znajdzie poparcia w Stanach Zjednoczonych, które pragną jak najszybciej zapomnieć o wojnie.

„W wyborach, które przyniosły mi mandat — mówi sen. Nowak — zdobyłem około 100 tysięcy głosów. Gdybym jednak propagował wojnę, nie zebrałbym wokół siebie nawet stu wyborców”.

Gen. Zawadzki mówi o pracy organizacyjnej w pierwszym okresie po zakończeniu działań frontowych, o akcji repolonizacyjnej, o trudnościach aprowizacyjnych Śląska, który jako rejon przemysłowy, nie może sam się wyżywić, o brakach, którym należy zaradzić.

Jeden z obecnych pyta: „Czytaliśmy w polskiej prasie amerykańskiej artykuły pańskiego „przyjaciela” o panu, panie generale. Może powie nam pan coś o sobie. W owym piśmie twierdzono, że nauczył się pan po polsku dopiero po przyjeździe ze Związku Radzieckiego”.

„Może pan pojechać pod Będzin — odpowiada z uśmiechem generał — do osady gdzie przyszedłem na świat, do kopalni, gdzie pracowałem jako górnik. Nigdy nie słyszałem, żeby Będzin leżał kiedykolwiek w Związku Radzieckim...”

Sen. Nowak stwierdził na zakończenie, iż cała delegacja po powrocie z Polski rozpocznie propagandę, celem jak najwydatniejszego przyłączenia z pomocą Polsce, której zapal do pracy polonizacji jest z pozytywnymi jej wynikami, i która budzi zdumienie w każdym nieuprzedzonym obserwatorze. (wer)

## POZNAJEMY SIĘ WZAJEMNIE

W godzinach po południowych goście amerykańscy wzięli udział w konferencji u wicewojewody plk. Ziętki, na której obecni byli przedstawiciele Związków Zawodowych, prasy, sądownictwa, świata muzycznego, teatru, radia itp. — Goście udzielili krótkich, a bogatych w treść informacji na temat organizacji i możliwości powrotu jej do władzy.

W imieniu ruchu spółdzielczego w Polsce przemawiał poseł Żarkowski, zaś w imieniu klubu Stronnictwa Ludowego poseł Bonner, dalej przedstawiciel Stronnictwa Demokratycznego oraz przedstawiciel Stronnictwa Pracy.

Po replice ministra Minca. Krajowa Rada Narodowa uchwaliła jednogłośnie ustawę o nacionalizacji przemysłu w Polsce.

## Przyjęcie ustawy o nacionalizacji przemysłu

przez Krajową Radę Narodową

Warszawa. (tel. wł.) Przed przystąpieniem do dyskusji nad referatem ministra Minca Izba załatwiła szereg wniosków poselskich, które wpłynęły do Prezydium. Wnioski odesłano do poszczególnych komisji. Następnie zabrał głos poseł Obraczka, który całkowicie solidaryzował się z wywodami ministra i zgłosił wniosek następujący:

W imieniu połączonych komisji Wysoka Rada uchwalicie rządy wniesione projekty uchwał w brzmieniu uchwalonym przez komisję. W imieniu komisji Klubu Poselskiego PSL zabrał głos poseł Miedownik, wnosząc pewne poprawki do omawianej ustawy, a następnie złożył oświadczenie w imieniu klubu poselskiego P. P. R. poseł generał Zawadzki, oświadczając, że klub będzie głosować za przyjęciem dekretu unarodowienia wielkiego i średniego przemysłu w brzmieniu przedstawionym przez rząd. Dekret ten będzie zatwierdzeniem faktycznego stanu rzeczy, albowiem polska klasa robotnicza przyjmując z rąk okupanta niemieckiego, wyzwolone przez Armię Czerwoną i Wojska Polskie warsztaty

pracy, ratując je ofiarne przed zniszczeniem przez hitlerowców, przyjął je w przeświadczeniu, iż nie wrócić one więcej do rąk wyzyskiwaczy kapitalistycznych. Rok pracy w przemyśle pod rządami państwowym okazał wyższość tej formy własności od własności prywatnej. Dekret o unarodowieniu przemysłu to nowy krok na drodze ofensywy obozu demokracji polskiej, to wybiec spod reakcji fundamentu gospodarczego jej dawnej władzy politycznej i możliwości powrotu jej do władzy.

## Gen. Morgan, szef UNRRY w Niemczech ustąpił ze swego stanowiska

Londyn. Europejski Urząd U. N. R. R. Y. ogłosił komunikat, w którym podano, że UNRRY zwróciła się do gen. Morgana, szefa UNRRY w Niemczech z życzeniem, by podał się on do dymisji. Pozostaje to w związku z ostatnim oświadczeniem gen. Morgana dotyczącym Żydów, na konferencji prasowej we Frankfurcie. Gen. Morgan poruszył temat

wybiegający poza zakres uprawnień UNRRY, to też administracja UNRRY zaznaczyła, że nie czuje się związana tym oświadczeniem. Administracja UNRRY dodała w swym życzeniu wyrażonym do gen. Morgana, że decyzję swą powziela z głębokim żalem, wobec wielkich jego zasług dla uchodźców w Niemczech, oraz troski o wszystkich wywie-

zionych Związków Zawodowych w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, życia Polonii w tych krajach i wrogiej Polsce demokratycznej propagandy rozszerzanej w Ameryce przez klikę plk. Matuszewskiego. Propaganda ta, wykorzystywana jest przez reakcyjne sfery amerykańskie do rozbijania jednności nacji Zjednoczonych i osłabienia frontu demokratycznego. Pomagając jej wszystkie te czynniki, które nie mając odwagi jawnie wystąpić w obronie pokonanych Niemców, występują w obronie rzekomo pokrzywdzonej Polski, chcą w ten sposób doprowadzić do ewentualnej przyszłej wojny, a przynajmniej przez propagandę przeciwko zachodniej granicy polskiej nad Odrą i Nisą do jak najniższego osłabienia Niemców. Klika plk. Matuszewskiego rozsiewa świadome niesłuchane kłamstwa, a pomaga jej w tym polska prasa sanacyjna, wychodząca w Ameryce.

Goście amerykańscy przybyli do Polski specjalnie, aby przekonać się, jak tu naprawdę wygląda, i aby na podstawie naocznej obserwacji po powrocie do Ameryki zadać kłam wszystkim bezpodstawnym bzdurom o niej rozpowszechnianym.

Między innymi dowiedzieliśmy się również na konferencji, że w Kanadzie znajduje się około 70.000 Polaków, którzy wyemigrowali tam w poszukiwaniu pracy po poprzedniej wojnie światowej, a z których połowa co najmniej pragnie dziś wrócić do kraju. Polonia kanadyjska pomaga obecnie w wielu dziedzinach ludności polskiej w kraju, a bawiący w tej chwili w Polsce Polacy z Kanady, pragną zbadać potrzeby polskie, aby móc lepiej je zaspokoić.

Obecni na konferencji przedstawiciele miejscowych instytucji zadawali szereg pytań na tematy społeczne i polityczne związane ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą. Następnie goście amerykańscy skierowali szereg pytań na tematy ich interesujące, na które otrzymali możliwie wyczerpujące odpowiedzi. (g)

Wczoraszni goście odwiedzili redakcję „Dziennika Zachodniego” i zwiedzili drukarnię „Czytelnika” przy ul. 3 Maja 12.

## Z procesu w Norymberdze

# Obciążające zeznania świadków

## Dowództwo armii było pod kontrolą partii

Norymberga. Na wczorajszej rozprawie w Norymberdze zeznawali początkowo w dalszym ciągu świadkowie oskarżenia, którzy mają udowodnić winę Kaltenbrunnera.

Jako pierwszy zeznawał generał Schellenberg, szef oddziału VII jednego z licznych wydziałów policji niemieckiej gen. Schellenberg, zapytany jakie zadania miał do spełnienia Oddział VI, odpowiedział, iż był to oddział podległy tylko Kaltenbrunnowi i Himmlerowi.

### Co mówi gen Schellenberg

Schellenberg, to mężczyzna 35-letni, o bardzo młodym wyglądzie i bardzo elegancko ubrany (!). Prokurator brytyjski zadał świadkowi w ostrej formie szereg pytań, dotyczących zamordowania 50 lotników angielskich i amerykańskich, po ich nieudanej ucieczce z obozu jeńców.

Świadek zeznał, iż miał możliwość podsłuchania rozmowy, jaką pro-

wadził w tej sprawie Kaltenbrunner z innym kierownikiem oddziału. Kaltenbrunner i ów urzędnik dyskutowali wtedy nad możliwością zaprzeczenia dokonany mordom, przy czym Kaltenbrunner polecił złożyć fałszywych sprawozdań, w których podano jako przyczynę śmierci lotników: 1) śmierć przez bomby sprzymierzonych w czasie nalotu, 2) zastrzelenie jeńców w czasie ucieczki, 3) zastrzelenie przez Niemców przy stawianiu czynnego oporu.

Generał Schellenberg potwierdził poza tym, iż naczelne dowództwo niemieckich sił wojskowych było poinformowane o istnieniu specjalnych oddziałów do „likwidowania” Żydów i komunistów i o przydzieleniu tych oddziałów do armii niemieckich, walczących na wschodzie. Schellenberg podał przy tym, iż w maju 1941 przeprowadzono konferencję w sprawie uformowania tych oddziałów specjalnych. B. szef po-

licji niemieckiej, Heideich z generałem Wagnerem, który był głównym kwatermistrzem armii niemieckiej na wschodzie przewodniczył konferencji.

### Świadek Hollriegel

Następnie zeznawał świadek Hollriegel, członek straży obozowej obozu koncentracyjnego w Mauthausen. Hollriegel opisał śmierć więźniów, których prowadzono do kamieniołomów, gdzie kazano im ustawić się na brzegu 30-metrowej przepaści, skąd następnie albo zrzucono więźniów w przepaść, albo zmuszano ich do dobrowolnego skoku. Nazywano to „zabawą w spadanie” i „Hollriegel zeznał dalej, iż tak Baldur von Schirach, jak i Kaltenbrunner przeprowadzili inspekcję obozu Mauthausen i obaj kontrolowali nawet komory gazowe, przy czym Kaltenbrunner był obecny w chwili, gdy komory gazo-

we były „w akcji”, t. zn. mordowano w nich więźniów.

### Dowody przeciwko OKW

Po ukończeniu zeznań świadków oskarżyciel amerykański odczytał akt oskarżenia i przedstawił materiał dowodowy przeciwko OKW, tj. naczelnemu dowództwu wojskowemu Niemiec. Oskarżenie odczytał prokurator amerykański Taylor. OKW. (Oberkommando der Wehrmacht) oskarżone jest o planowanie, przygotowanie, rozpętanie i prowadzenie wojen napastczych, o dokonanie zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości. Prokurator Taylor podał, iż sąd posiada dowody, że tak OKW, jak i cały sztab generalny byli pod kontrolą partii hitlerowskiej. Pokazało się, iż traktat wersalski nie spełnił swego zadania. Gdy Hitler doszedł do władzy, nie znalazł żadnego sprzeciwu ze strony OKW.

znych przymusowo do Niemiec, nie wyłączając Żydów.

Gen. Morgan ze swej strony udzielił wywada dziennikarzom, w których oświadczył, że nie ustępuje on z zajmowanego stanowiska z własnej woli. Powiedział dalej, że jego uwagi na temat Żydów interpretowane były jako atak na tych ostatnich, co jednak nie jest słuszne, gdyż dotyczyły one w istocie tylko poszczególnych wypadków, które uważać należało za niezdrowe symptomy. Gen. Morgan zamierzał — według swych słów — zwrócić uwagę świata na rozwiązanie tej kwestii.

Wazyngton. Polski ambasador w Stanach Zjednoczonych dr. Oskar Lange zapytywany przez dziennikarzy amerykańskich w sprawie stanowiska Polski wobec oświadczenia poczynionego przez szefa generalnego misji UNRRY w Niemczech gen. Morgana o emigracji Żydów z krajów europejskich a szczególnie z Polski, oświadczył, że nie chciałby szczegółowo komentować tegoż oświadczenia generała Morgana. Ogólnie jednak zdaniem ambasadora Lange, wielu Żydów po zakończeniu wojny nie wraca z powrotem do Polski, bądź też po wróciwszy, nie zastając swoich rodzin emigruje i opuszcza Polskę, i to jest jednym z głównych powodów tej emigracji. Na zapytanie dziennikarzy czy w Polsce miały miejsce demonstracje antyżydowskie, ambasador Lange oświadczył, że zdarzały się w Polsce wypadki niewielkich demonstracji antysemickich, przy czym zaznaczyć chciałby, iż wiadomości te byłyby przez prasę zagrańczą w wielkim stopniu przesadzane.



## Bezdomne sieroty

# Opieka nad opuszczonym dzieckiem

## Miejskie Pogotowie opiekuńcze w Katowicach

Katowice. Sprawa opieki nad opuszczonymi dziećmi jest troską wszystkich. Ilek śmiesznych refleksyj budzi widok obdartego, lichy odzianego, opuszczonego dziecka, włóczącego się po ulicach miasta, wysiłającego niejednokrotnie rękę do przechodniów o datkę, jałmużnę. Dzieci, walczące się po ulicach to najwymowniejszy dowód okrucieństwa obecnej wojny. Słyszysz tu i ówdzie głosy, w prasie, na zebraniach i konferencjach na temat konieczności zaopiekowania się tymi dziećmi.

W okresie przedwojennym dla walczących się dzieci założone były t. zw. domy zatrzymań. Obecnie akcja tego rodzaju opieki znajduje się dopiero w stadium organizacji.

### WŚRÓD SIEROT

Jednym z pierwszych, które korekcyjnie domagało się tego zadania, przystąpiło do zrealizowania częściowych postulatów sprawy opieki nad młodzieżą, jest miasto Katowice, które od 1 czerwca b. r. prowadzi t. zw. Miejskie Pogotowie Opiekuńcze dla dzieci, odpowiadające przed wojenną izbę zatrzymań. Nie każdy wie jednak o tym, chociaż Pogotowie pracuje konsekwentnie i owocnie. Wytworzyło powierzyć, że w ciągu pół roku tj. od chwili powołania tej instytucji przeszło przez nią 344 dzieci.

Były to przeważnie sieroty bezdomne, opuszczone przez rodziców, wywiezione na roboty do Rzeszy, zagubione w transportach przez rodziców-repatriantów ze wschodu. Większość stanowią jednakże dzieci-włóczęgi. Nie brak również i takich, których awanturnicza żyłka pcha na ulicę. Dostarczane były do Pogotowia przez osoby prywatne, P. C. K., nieraz przychodzili same, jednak najczęściej doprowadzała je Milicja.

Najdłużej przebywały tutaj 6 miesięcy, następnie wysyłano je do odpowiednich zakładów wychowawczych względnie oddawano w ręce rodzin zastępczych.

Tuż przed świętami Pogotowie katowickie było świadkiem niezwykle wydarzenia. Do kierownictwa zgłosiła się matka-repatriantka ze wschodu, mieszkająca od szeregu miesięcy podal Pogotowia w barakach PUR z zapytaniem o zaginione dziecko.

Jaka była jej radość gdy dowiedziała się, że dziecko od kilku tygodni przebywa w Pogotowiu.

Miejskie Pogotowie Opiekuńcze dla dzieci w Katowicach znajduje się w dwupiętrowym budynku murowanym, tuż za gmachem Konserwatorium, przy ul. Dąbrowskiej 22. Urządzone schludnie i bardzo starannie daje biednym dzieciom nie tylko dach nad głową, ale i pewnego rodzaju... wy-

gody. Na parterze znajdują się pokoje dla dziewcząt, na piętrze zaś dla chłopców. Na drugim piętrze znajdują się nawet "harcówka", gdyż dzieci te wykazują wielkie zainteresowanie harcerstwem. Harcerskie przysłało specjalnego instruktora do przeprowadzenia ćwiczeń i wykładów. Niektóre z dzieci należą również do drużyny w mieście.

### BUDYNEK JEST ZA MAŁY

Niestety budynek nie może sprostać wymaganiom. W lecie, kiedy dzieci mogły przebywać na powietrzu, było z tym mniej kłopotu, obecnie jednak, kiedy nastąpiła pora zimowa okazuje się, że budynek nie wystarczy. Brak odpowiednich sal do rozrywk i zabaw. Przebywa w tej chwili w Pogotowiu 55 dzieci, 39 chłopców i 16 dziewcząt w wieku od lat 3 do 16. Każde z nich ma swoje zajęcia. Chodzą do szkoły. Zdolniejsze uczęszczają nawet do gimnazjum. Po nauce w wolnym czasie odgrybiają lekcje, pomagają w zajęciach domowych a resztę czasu spędzają przy grach i innych rozrywkach. Zajęcia swe rozpoczynają o 7-ej rano wstawaniem, a kończą dzień o godz. 19.30. Aż-kożkolwiek sytuacja aprowizacyjna

pozostawia jeszcze waznie wiele do życzenia, to mieszkanie „Pogotowia“ nie mogą skrzyć się na nią. Rano otrzymują na śniadanie chleb i biały serek, kawę, na obiad kaszę, grech, wazę, kaszę, a na kolację zupę, wazę, herbatę i chleb.

Młodsze dzieci, słabsze, będące w wieku przedszkolnym otrzymują ponadto drugie śniadanie i podwieczerek.

Władze doceniając, że budynek obecny nie może sprostać swym wymaganiom, gdyż przybywają stale nowi „mieszkańcy“, rozważają z zamiarem przeniesienia „Pogotowia“ do Zależa do specjalnie wybudowanego jeszcze przed wojną murowanego obszernego budynku, mogącego pomieścić około 200 osób.

Do największych bolączek „Pogotowia“ należy sprawa odzieży dla dzieci. Następnie przydałyby się gry i zabawki. Społeczeństwo winno przyjść tutaj z pomocą. Szerokość uczęszczających się nieraz razy w domach, może być tutaj z pożytkiem wykorzystane.

Kierownikiem Pogotowia jest Seweryn Wałkowiak. Bezpośrednią opiekę rozstraszają nad dziećmi w Pogotowiu 4 siostry za-

konie, zgromadzenia siostr Służebniczek.

### ŚWIĘTA

Miejskie święta Bożego Narodzenia dzieci spędziły w nastroju radości. Społeczność i władze nie zapomnieli o nich, w rezultacie czego obdarowane zostały hojnie, a ponadto zaproszone były na „Jasełka“ wystawiane w Domu Żołnierza.

Tak oto wygląda jedna z pierwszych instytucji powołanych do opieki nad niebezpiecznymi ofiarami tragicznej wojny.

Podobna instytucja istnieje również w Bytomiu.

Zadaniem Pogotowia jest: udzielanie pierwszej pomocy dzieciom, nastawienie dalszej formy opieki, wykształcenie prawdy, zobowiązanych do wychowania dziecka rodzina oraz ustalenie stałej opieki nad dzieckiem.

W interesie społeczeństwa leży, by podobnych instytucji było jak najwięcej. By znalazły się one we wszystkich większych miastach i przyczyniły się do uregulowania jednego z największych zagadnień — uratowania młodzieży, której grozi deprawacja i moralny upadek. (Lk)

## Usprawnienie działalności Komisji Mieszkaniowej

### Powołanie ekspozytury Sądu Grodzkiego

Katowice. Na ostatnim posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej w Katowicach kwestie mieszkaniowa, referował prez. mjr. Tomaszewski, jako przewodniczący Komisji Mieszkaniowej.

Kwestię mieszkaniową w Katowicach postanowiono jeszcze raz uregulować, przy czym w skład Komisji weszli przedstawiciele Związków Zawodowych, Wojska, Milicji, Urzędu Bezpieczeństwa i in. Nowa Komisja dąży do ostatecznego rozwiązania sprawy mieszkaniowej w Katowicach, przy czym dla sprawniejszego jej działania prez. Tomaszewski zaproponował utworzenie sądu przy Komisji z kierownikiem sedzisz. Chodzi tu o stworzenie ekspozytury Sądu Grodzkiego dla spraw mieszkaniowych. Rada przyjęła jednoznacznie wniosek o utworzenie ekspozytury Sądu Grodzkiego przy Komisji Mieszkaniowej.

Prez. Tomaszewski uzyskał zgodę Mm. Sprawiedliwości na stworzenie ekspozytury Sądu Grodzkiego przy Komisji Mieszkaniowej w Katowicach. Wiceminister Sprawiedliwości zakomunikował równocześnie, że w sprawie tworzenia ekspozytur sądów

przy komisjach mieszkaniowych ukazuje się w najbliższych dniach dekret. Do czasu ukazania się dekretu sprawy mieszkaniowe załatwiać będą Komisje, po czym przekształcą się one na Urzędy Mieszkaniowe. Z ta chwilą skończy się również kompetencja sądów w sprawach mieszkaniowych.

Następnie dr. Korczyński przedstawił sprawozdanie Komisji Kontrolnej. Na czoło działalności tej komisji wysunęła się sprawa miejskich domów czynszowych przy ul. Klonowej 5. Domy te znajdują się pod dachem, są jednak w stanie surowym i wymagają jeszcze znacznych wkładów gotówki. Powinny być w tej chwili zadane fundusze zaistniała kwestia ewentualnej sprzedaży tych domów. Rada uchwała sprzedać je, za wartość nominalną 3 i pół miliona złotych.

Komisja przeprowadziła ponadto kontrole w piekarniach, przy których ustalano ilość maki przydzielonej, oraz brała udział w pracach komisji inwentaryzujących przedsiębiorstwa.

W dalszym ciągu obrad zdecydowano zaciągnąć pożyczkę w wysokości 450.000 złotych na wykończenie domów czynszowych przy ul. Wierzbowej 2 i 4.

Sprawę podwyżki opłat za wodę oddano do szczegółowego przedyskutowania komisji budżetowej finansowej. Tej samej komisji poruczone sprawę podwyższenia podatku konsumpcyjnego w lokalach.

Z kolei dyr. Stekański omówił sprawę komunalnego podatku inwestycyjnego, z którego Zarząd Miejski osiągnie 10 milionów złotych, które poświęcone będą na

### Pogrzeb śp. Kobieli

Katowice. W dniu 2-bm. odbył się uroczysty pogrzeb znanego pisarza śląskiego Leona Kobieli. Za trumną zmarłego pomaszerowali pracownicy urzędu wojewódzkiego z wicewojewodą Arką Bożkiem na czele. Nad grobem przemówił Wicewojewoda, podkreślając wielkie zasługi jakie położył zmarły na polu nauki i kultury Ziemi Śląskiej.

## Z WOJEWÓDZTWA ŚLASKO-DĄBROWSKIEGO

Katowice. Dnia 10 stycznia br. w Katowicach, punktualnie o godzinie 14-tej odbędzie się w Domu Żołnierza przy ul. Raciborskiej 37 „Uroczystość Gwiazdowa“ dla dzieci wojskowych do lat 10-ciu. Zostaną one obdarowane upominkami. Każde dziecko musi przedłożyć orzeczenie z Wydziału Wojskowego, służące do pobierania zasiłku wojskowego.

Katowice. Specjalny Sąd Karny w Katowicach do końca roku 1945 rozpatrzył 335 spraw na posiedzeniach jawnych oraz na posiedzeniach tajnych 86 spraw. Na karę śmierci skazano w ubiegłym roku 28 osób. Na karę długoletniego więzienia 138 osób, uwolniono 121 oskarżonych. (N)

Katowice. Z okazji imienin prokuratora Specjalnego Sądu Karnego w Katowicach, dr. Mieczysława Dobromęskiego, grono prokuratorów i urzędników złożyło na fundusz Odbudowy Warszawy kwotę 2.000 złotych.

Katowice. Zarząd oddziału Katowice Związku Zawodowego Muzyków R. P. zawiadamia, że biuro oddziału, biuro pośrednictwa pracy i biuro koncertowe Okręgu Wojewódzkiego Związku przeniesione zostały na ul. Matejki 3 (gmach kina „Zorza“ IV). Godzinny przyjęć interesantów odbywać się od 10 do 13-tej.

Siemianowice. W studziesiątą rocznicę powstania huty „Laura“ w Siemianowicach, nastąpiło otwarcie świetlicy hutniczej. Zakład pracuje wydawnie i w niektórych działach przekroczył produkcję przedwojenną. Otwarcie świetlicy było tym czynnikiem społecznym, którego brakowało szerokim masom robotniczym. (wer)

Szepliszewo. Staraniem miejscowego Komitetu Opieki nad b. więźniami politycznymi, urządzona została w niedzielę, 20 stycznia br. w sali Domu Kultury o godz. 17-ej — gwiazdka dla pozostałych po więźniach wdowach i sierotach. W tym celu wyłoniony został komitet honorowy, w skład którego weszli przedstawiciele miejscowego społeczeństwa oraz komitet organizacyjny, który zajmie się przygotowaniem uroczystości gwiazdkowej w myśl wskazań władz wojewódzkich. (Lk)

Chorzów. Pracownicy huty „Batory“ w Chorzowie zadeklarowali ostatnio kwotę około 33 tys. złotych na pomoc dla zdemobilizowanych żołnierzy. Jednocześnie spośród zdemobilizowanych przyjęto do pracy w hucie 14 osób.

Rybnik. W Gorzycach, pow. rybnicki, staraniem Milicji Obyw. urządzono „Gwiazdkę dla żołnierzy“. Obdarzone 60 żołnierzy paczkami. (rk)

Zabrze. Na terenie Zabrze i okolicy grasowała od pewnego czasu banda, dokonywująca ciągłych napadów i rabunków. Milicyjne władze siedzą po dłuższych obserwacjach wpadły na trop niebezpiecznej bandy, którą nakryto na gorącym uczynku dokonywanym napadzie na miejscowy kiosk. Po przesłuchaniu bandytów, którymi są znani recydywiści Stefan Nowicki, Alfred Żukowski oraz Kilian Rychliński, osadzone ich w więzieniu do dyspozycji prokuratora Sądu Okręgowego. (N)

### GWIAZDKA DLA SIERÓT PO POMORDOWANYCH WIEŹNIACH POLITYCZNYCH

Komitet Organizacyjny Związku b. Więźniów Politycznych z czasów okupacji urządza gwiazdkę dla dzieci po pomordowanych więźniach w obozach koncentracyjnych. Uroczystości gwiazdkowe w niedzielę, dnia 6 bm, rozpoczyna się o godz. 11-tej i trwać będą do wieczora. Dla dzieci przygotowany będzie obiad i podwieczorek. Poza tym otrzymają podarkigwiazdkowe. Wstępnylika za biletem, które wydaje Komitet Organizacyjny Katowice, ul. Dyrekcyjna 9.

(Ma)

## Niemcy rozstrzelali jenców

### Tajemnica grobów w Lambinowicach

Katowice. Ostatnie wojewoda śląsko-dąbrowski gen. A. Zawadzki, dokonał obżadzi ziem zachodnich. W czasie obżadzi bawil również w Niemodlinie. Po konferencji ze starostą Bieleckim, wojewoda gen. Zawadzki zainteresował się pracami specjalnej komisji radzieckiej, działającej na terenie b. obozu w Lambinowicach, a mającej na celu ustalenie na miejscu faktycznego stanu zbrodni dokonanych na jeńcach wojennych przez zbirów hitlerowskich. Wojewoda udał się na teren obozu, gdzie zapoznał się z

dotychczasowymi wynikami prac tej komisji.

Dotychczas odkopano część grobów oraz zbadaano przyczyny śmierci pochowanych jeńców wojennych. Komisja stwierdziła, że 30 proc. pogrzebanych zostało zamordowanych przez rozstrzelanie, reszta zmarła na skutek wycieńczenia i śmierci głodowej. Obecnie odbywa się przesłuchanie świadków rekrutujących się spośród niemieców miejscowych, pracujących na terenie Lambinowic od 1939 do 1945 r.

## Nadużyna w Zw. b. Więźniów Polityczn.

### Aresztowanie członków zarządu

Katowice. — Na kilka dni przed Świętami Bożego Narodzenia przeprowadził organa Bezpieczeństwa rewizję w biurze Zw. b. Więźniów Politycznych, w trakcie której wywiadowcy wpadli na trop olbrzymich nadużyć, dokonanych przez zarząd związku w osobach Szkontera, Dyki i in. Storkiego, na szkole członków związku.

Dookoła gospodarki w Związku b. Więźniów Politycznych już od dłuższego czasu krążyły różne niepoehlebne wersje i niejednokrotnie mowiono o tym, że zarząd związku winien być zawieszony w czynnościach, zaś członkowie powinni przejść przez jakąś weryfikację, albowiem w szeregu związku wkradli się osobnicy, nie mający nic wspólnego z idealami walki politycznej. Szkonter, Dyko oraz in. Storkie, którzy w wyniku przeprowadzo-

nej rewizji zostali aresztowani, byli członkami głównego zarządu Związku b. Więźniów Politycznych na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego.

Aresztowani stoją pod zarzutem wykorzystania swych stanowisk dla celów osobistych. Wpłacane przez niektóre firmy procenty od zarobków zatrudnionych u nich niemieców, ginęły w kieszeniach członków zarządu. Z kwoty 100.000 złotych, aresztowani w ogóle nie mogą się wyliczyć. Przydzielone przez komisję lokalową sklepy handlowe aresztowani odstępowali trzecim osobom za surowe wynagrodzenia. — Aresztowani upijali się i urządzali libacje, placąc koszt z kasy związku.

Blizsze szczegóły zarzucanych aresztowanym przestępstw, podamy po ukończeniu dochodzeń. (N)



# Migawki

# Pierwsze zawody narciarskie na Śląsku

Śląska Opólskiego. Na powyższe zebranie poszczególne zarządy klubów wydelegują swoich delegatów.

**PORANEK FILHARMONICZNY  
W KATOWICACH.**

tejko (HKN Bielsko) 0,41,05 min.;  
4) Kawiak (HKN Bielsko) 0,50,05  
min.

— HKS SZOPIENICE  
T. Góry. 6 bm. o godz. 14 zmie-  
rzą się na boisku w Tarnowskich

Śląska Opólskiego. Na powyższe zebranie poszczególne zarządy klubów wydelegują swoich delegatów.

## Skromne życzenia

333 ~~człowiek~~ wojskowych wojskiem.  
7000 szkodami, wyrażonymi

„Dedało mi to — pisze w dal-  
szym ciągu tymczasowy kierownik  
fabryki — nowego bodźca do pra-  
cy, gdyż pomimo, że pracowałem  
dwa miesiące bez pobierania, to i

trzymam pożyczki dla ludzi, jest w toku, a z chwilą otrzymania tejże, należność zostanie uregulowana. Żyłem więc ze stolówki, kredytowanej przez Starostwo na zasadzie tych obietnic, nawiąsem mówiąc stolówki kieszkiej (oczywiście; przyp. Red.). Ponieważ szabrować nie potrafię, więc głodowałem, tak, że rodzina niemiecka, która obsługiwała szkołę, dostawała posiłki.

spolitej kradzieży mienia publicz-  
nego i państwowego.”  
Tyle nasz czytelnik.  
Nas interesuje jednak, co się sta-  
nie teraz z Fabryką Pomp w Grod-  
kowie? Czy może ma zamiar kto-  
ją — reprawytować (strasznie tru-  
dne słowo)...? Chyba nie, bo prze-  
ciż jest to mienie polnieemieckie...  
Więc jakżeż jest z tym całym u-  
państwowieniem...?

(PAP) 61

**KUPNO**

**LOKALE HANDL.**

## UKIWANIA

Ogłoszenie.

POŁAD POZUKUJA

ekleip spolywazy.

LOKAL przemysłowy 100  
350 qm lub duże mieszka  
partycyjne, ogrzewanie

a, Zabrze, Opole

WOLFE FOSADY

posady od zaraz. Zgłoszenia  
„Czytelnik“ Katowice pnie

SPRZEDA

PRZEDSIĘBIORSTWO rze

nie przebywa  
kiej. Kto by

szelna krawcowa do pro  
działu damskiego

**SAMODZIELNY** buchalter  
bilansista z długoletnią prak

KONICZYNA, czerw

nictwo, kartę rejestracyjną  
wydana przez władze oku

WŁAM skradz

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>             óraz papiery ome<br/>             nazwisko Szczo-<br/>             anisława, żywiec,<br/>             5. 257d           </p> | <p>             nuje sz nadzwyczajnym w<br/>             końceniem ubrania, kosti<br/>             my, płaszcze, futra. Kupu<br/>             dodatki krawieckie. 85           </p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

CENY OGŁOSZEŃ: w tekście (6-złpaltowy układ): 20.- zł. za mm i szp., nekrologi i podziękowania: 15.- zł. za mm i szp., za tekstem (8-złpaltowy układ) za 1 mm przez 1 szp. 8.- zł. (zarezerwowane miejsca 25 proc. drożej. Ogłoszenia drobne: za wyraz 5.- zł. poszukiwania pracy i rodzin za wyraz 3.- zł., zaginione lub skradzione dokumenty za wyraz 3.- zł. Tłusty druk 100 proc. drożej. Ogłoszenia drobne najmniej 10 wyrazów. Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia. - Ogłoszenia przyjmuje Administracja. Katowice, 3-go Maja 12 oraz we wszystkich Ekspozyturach „Czytelni-ka”. - Prenumerata „Dziennika Zachodniego” miesięcznie 60.- złotych.

Redaktor Naczelny: Stanisław Ziemia. Redakcja: Katowice, 3-go Maja 12, Tel. nr. 311-84, 309-73. — Dział ogłoszeń: Tel. 309-74, 310-56. Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”, Katowice, ul. 3-go Maja 12. — Druk: Drukarnia Nr. 6 Sp. Wyd. „Czytelnik”, Katowice ul. 3-go Maja 12 — tel. 310-59. R 10356